EXPEDITIE GROEN

Leerwerkboek 1A

Colofon

Auteurs: Lonneke Crusio en Esther van der Heijden

Co-auteurs: Doutzen Wagenaar en Hil Mols (Voeding); Marja Groenendijk en Lucas Jansen (Bloem)

Resonans: Gert-Jan Fok, Marcel Jillissen en Nikki van der Koore

Redactie: Evelien Delhez

Vormgeving, opmaak en beeldverwerving: Verbaal, Visuele Communicatie

Beeld:

Blz. 5 kauwgom: Esther van der Heijden
Blz. 9 infographic: Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 15 cartoon superdrone: Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 18 drone: unsplash.com
Blz. 22 voedsel printen: byFlow
Blz. 23 illustraties beroepen: Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 27 infographic: Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 29 30% korting: Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 32 chocolade: Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 56 infographic (gedeeltelijk): Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 57 plantenbak: BloemenStorm
Blz. 70 koninklijk bloemstuk (linksonder): Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 71 biedermeier (rechtsonder): Inge Brusche / Verbaal, Visuele Communicatie
Blz. 82 Pim pam pet spel: Joyce Bakker / Verbaal, Visuele Communicatie

Het Ontwikkelcentrum heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Bent u desondanks van mening dat we u hebben benadeeld, dan kunt u contact met ons opnemen.

Eerste druk, 2018

© Ontwikkelcentrum, Nederland
E-mail: info@ontwikkelcentrum.nl
Internet: www.ontwikkelcentrum.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opname of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Ontwikkelcentrum.

Hoe werk je met dit leerwerkboek?

Beste leerling,

Voor je ligt het leerwerkboek 1A van de lesmethode **Expeditie Groen**. In deze methode ga je op ontdekkingstocht in de groene sector. Zo weet je straks goed welke onderwerpen jij interessant vindt en waar je goed in bent. Handig als je keuzevakken moet kiezen voor in de bovenbouw!
In dit leerwerkboek staan twee thema's: **Voeding** en **Bloem**. Elk thema bestaat uit acht lessen.

Hoe zijn de lessen opgebouwd?

- In les 1 maak je kennis met het onderwerp. Wat weet je al en waar ben je benieuwd naar?
- In les 2 tot en met 7 krijg je uitleg over het onderwerp via tekst, leuke weetjes, filmpjes en foto's. Je mag veel invullen en je werkt aan afwisselende opdrachten.
- In les 8 kijk je terug op het onderwerp. Je maakt opdrachten waardoor je ontdekt of dit onderwerp bij jou past.

In de lessen kom je de volgende onderdelen tegen:

Theorie over het onderwerp

Opdrachten: de uitleg verwerk je met opdrachten. Je werkt hieraan tijdens de les. Als het om kennisvragen gaat heeft je docent de antwoorden.

Staat er één figuurtje bij de opdracht? Dan maak je deze alleen.

Als er twee figuurtjes bij de opdracht staan dan werk je samen met een klasgenoot.

Staan er meer dan twee figuurtjes bij de opdracht? Dan werk je in een groepje. Verdeel de taken goed.

Groen moet je doen! Tips voor praktijkopdrachten die goed passen bij de les. Kaarten met uitleg staan op de website van Expeditie Groen. Je docent bepaalt welke praktijkopdrachten jullie doen.

Yay or nay? Elke les sluit af met een reflectie. Oftewel: wat vond je van de les, wat heb je geleerd en wat past bij jou? Je leert zo meer over het onderwerp én over jezelf.

Portfolio invullen: achter in het leerwerkboek staan vragen die gaan over alle lessen van een thema. Je maakt deze na les 1 en na les 8. Je kijkt hiermee eerst vooruit en daarna terug op het thema. Wat vind je wel en niet interessant? En welke beroepen spreken jou aan? Dat helpt je bij plannen maken voor je toekomst.

Begrippenlijst: hierin staan moeilijke woorden die te maken hebben met het onderwerp. In de tekst staan ze schuin- en vetgedrukt in de kleur paars, bijvoorbeeld ***hygiëne***. De complete begrippenlijst van een thema staat na les 8.

Welke hulpmiddelen zijn er behalve dit leerwerkboek?

- Praktijkkaarten: stap-voor-stap uitleg van een praktijkopdracht, zoals chips maken. Op deze kaarten staat wat je nodig hebt en wat je moet doen. Met handige tips en weetjes.

- Website www.expeditiegroen.nl: klik op de site van Expeditie Groen op de afbeelding van je leerwerkboek. Hier vind je per les linkjes naar alle genoemde filmpjes, websites en praktijk kaarten.

Veel plezier met Expeditie Groen. Goede reis!

EXPEDITIE GROEN

Voeding

smoothie of cola?

Inhoud:

Les 1: Meer weten over je eten pag. 4
Les 2: De route van je voedsel pag. 8
Les 3: Waar groeit jouw voedsel? pag. 14
Les 4: In de fabriek pag. 20
Les 5: Waar koop jij je eten? pag. 26
Les 6: Hoe word jij verleid in de supermarkt? pag. 32
Les 7: Hoe gezond eet jij? pag. 38
Les 8: Wat heb je geleerd over voeding? pag. 44
Begrippenlijst pag. 48

Les 1

Meer weten over je eten

Leerdoelen:

- Je leert welke onderwerpen in de module Voeding aan bod komen.
- Je onderzoekt wat je al weet en wat je interessant vindt aan dit onderwerp.
- Je weet waarvoor je de website van Expeditie Groen kunt gebruiken.
- Je leert over hygiëne en regels als je met voedsel werkt.

begin hier

Kok gezocht!

Ontdek wie de koks zijn in jouw klas.
Ga allemaal staan. Je docent leest zinnen voor over eten bereiden. Ga zitten als de zin niet van toepassing is op jou.
Wie staat er op het laatst nog?

- ◯ Ik smeer mijn eigen brood.
- ◯ Ik bak zelf een eitje.
- ◯ Ik maak weleens een appeltaart.
- ◯ Ik kan zelf pasta met pastasaus maken.
- ◯ Ik bak zelf een biefstuk.

Uitleg

Waar gaat deze module over?

In de module 'Voeding: smoothie of cola?' leer je waar jouw voedsel vandaan komt. En wat er allemaal mee gebeurt voordat het op jouw bord ligt. Ook ontdek je hoe winkels en restaurants je proberen te verleiden om veel te kopen. En hoe je gezonde keuzes kunt maken. Ga je voor een cola? Of kies je een verse smoothie?

Opdracht 1

Kruis aan: echt of nep?

Je ziet hieronder drie uitvindingen in de voedselindustrie. Maar... bestaan ze echt? Kruis aan: echt of nep?

Boeren gebruiken drones om hun akkers goed in de gaten te houden.

◯ echt ◯ nep

Je kunt voedsel maken in de meest bijzondere vormen, met een printer!

◯ echt ◯ nep

Insectenetende robots helpen tegen luizenplagen.

◯ echt ◯ nep

Opdracht 2 Test je kennis en interesse

Wat weet jij al over voeding? En waar ben je nieuwsgierig naar? Zet kruisjes in de tabel.

Onderwerp	Bekend?	Benieuwd?	Niet benieuwd?
De route van jouw eten: de productieketen van voedsel			
Voedsel verbouwen, op het land en in kassen			
Slimme uitvindingen en machines om boeren te helpen			
Voedselfabrieken			
Verschillende plekken waar je eten kunt kopen			
Verkooptrucs in de supermarkt			
Gezond eten volgens de schijf van vijf			
Zelf aan de slag met voedsel:			
Leren hakken als een echte kok			
Groente snijden volgens de Julienne-techniek			
Meten en wegen: van liter naar centiliter omrekenen			
Digitale weegschalen aflezen			
Een vegetarisch recept bereiden			
Zelf groente kweken / een kleine moestuin bijhouden			
Een verpakking voor kauwgom ontwerpen			
Een boodschappenlijstje maken			

Klaar met invullen? Vergelijk je tabel met die van je klasgenoot.
Welke overeenkomsten of verschillen zien jullie?

.....

.....

Opdracht 3

Interview je klasgenoot

Stap 1: Bekijk de vragenlijst en bedenk zelf twee extra vragen.

Stap 2: Zoek een klasgenoot en interview elkaar om beurten.

Stap 3: Bespreek na: hebben jullie elkaar op nieuwe ideeën gebracht?

Vragen:

- Houd jij van koken?
- Bedenk je weleens zelf recepten?
- Lijkt het je leuk om in een moestuin te werken?
- Of in een supermarkt?
- Waar denk je aan bij 'voedselindustrie'?
- Welke beroepen kun je bedenken in de voedselindustrie?
- Zou jij voor je werk iets met voedsel willen doen?
- Waarom is voeding een belangrijk onderwerp?
- Zelf bedachte vragen:

TIP

Als een echte journalist vraag je door tijdens het interview. Bijvoorbeeld: waarom vind je koken wel of niet leuk?

Uitleg

Keukenregels

Als je met voedsel werkt is ***hygiëne*** heel belangrijk! Dat betekent dat je schoon werkt. Je wilt natuurlijk niet dat mensen ziek worden van jouw kookkunsten. Houd je daarom aan de regels in de keuken.

Groen moet je doen!

Bekijk op de website van Expeditie Groen de praktijkkaarten **Aanrecht schoonmaken** en **Afwassen**. Zo maak je een schone start!

Filmpje!

Bekijk op de website van **Expeditie Groen** het filmpje Hygiëne in de keuken.

Kijkopdracht: welke regels voor hygiëne in de keuken heb je gehoord?

1.

2.

3.

4.

5.

TIP

Op de website van **Expeditie Groen** staat handige info bij elke les: praktijk-opdrachten, filmpjes en tips.

Bekijk bij deze les de filmpjes over voedselvergiftiging en afwassen.

Zo moet het dus niet...

Portfolio invullen

Blader nu naar je portfolio achterin dit leerwerkboek en beantwoord de vragen.
Portfolio ingevuld?

YES! Je bent klaar met les 1!

Bloem

Van veld tot vaas

Inhoud:

Les 1: Zet jij de bloemen mee buiten? pag. 50
Les 2: Van zaadje tot verkooppraatje pag. 54
Les 3: Kweken en veilen pag. 60
Les 4: Zoveel bloemen, zoveel betekenissen! pag. 66
Les 5: Ontdek de technieken pag. 70
Les 6: Kleur bekennen... pag. 76
Les 7: Bloemenpracht pag. 82
Les 8: Wat leerde je in de module Bloem? pag. 88
Begrippenlijst pag. 92

Les 1

Zet jij de bloemen mee buiten?

Leerdoelen:

- Je ontdekt welke onderwerpen in deze module aan bod komen.
- Je onderzoekt wat je al weet en wat je boeiend vindt aan het onderwerp Bloem.

begin hier

HOT or NOT?

Wat hebben jij en je klasgenoten met bloemen? Verdeel het lokaal in twee delen: Links 'HOT' en rechts 'NOT'. Je docent leest zinnen voor die gaan over bloemen. Leuk? Loop naar links. Mwa? Loop naar rechts.
Hoe gek is jullie klas op bloemen?

- ◯ Ik word vrolijk van bloemen.
- ◯ Het valt mij meteen op als er bloemen in een kamer staan.
- ◯ Ik pluk soms bloemen in de natuur.
- ◯ Ik koop wel eens bloemen.
- ◯ Ik vind het leuk om een kerststukje te maken.
- ◯ Ik maak zelf weleens een boeket.

Uitleg

Waar gaat deze module over?

In deze module duik je in een bloemenzee. Je ontdekt hoe bloemen groeien en welke route ze afleggen totdat ze in jouw vaas staan. Maar je gaat ook je handen uit de mouwen steken. Door te ontwerpen, knutselen, snijden en schikken. Met bloemen natuurlijk. Je leert daarbij over handige technieken en gereedschappen.
Ben jij echt een bloemenmens? Daar kom je tijdens deze lessen achter!

Groen moet je doen!

Vazen of kratten vol bloemen zijn zwaar! Let daarom goed op je houding als je deze moet tillen. Op de website van **Expeditie Groen** lees je hoe dat moet in de praktijkkaart **Tillen**.

Opdracht 1 Test je kennis en interesse

Wat weet jij al over het onderwerp Bloem? En waar ben je nieuwsgierig naar? Zet kruisjes in de tabel.

Onderwerp	Bekend?	Benieuwd?	Niet benieuwd?
De route van een bos bloemen			
Het kweken van bloemen			
De bloemenveiling			
Verschillende soorten snijbloemen			
De betekenis van bloemen			
Bloemschikken			
Snijbloemen verzorgen			
De kleuren van bloemen			
Ontwerpen van bloemwerk			
Bloemdecoraties voor evenementen			
Zelf aan de slag met bloemen:			
Snijbloemen verzorgen en snijden			
Een boeket ontwerpen en maken			
Boeketten inpakken			
Een corsage ontwerpen en maken			
Een moodboard maken			
Bloemwerk voor een evenement bedenken			
Een bloemstuk in steekschuim maken			

Klaar met invullen? Vergelijk je tabel met die van je klasgenoot. Kleur de overeenkomsten groen en de verschillen rood.

Filmpje!

Bekijk op de website van **Expeditie Groen** het filmpje over Oogenlust.
Dit bedrijf verzorgt bloemdecoraties op de meest chique locaties!

Kijkopdracht: Voor welke evenementen heeft Oogenlust de bloemdecoraties verzorgd?

.....

.....

Opdracht 2 Interview je klasgenoot

Stap 1: Interview elkaar om beurten. Gebruik het vragenlijstje.

Vragen:

- Waar denk je aan bij bloemen?
- Waarom krijg of geef jij weleens bloemen?
- Wat voor bloemen zijn dat?
- Waar kun je bloemen kopen?
- Welke beroepen passen er bij Bloem?
- Welke kwaliteiten heb je nodig om te kunnen werken met bloemen?

Stap 2: Bedenk na het interview welke bloem of plant het beste bij jouw klasgenoot past. Kies uit:

○ **Cactus:** een prikkelbaar type

○ **Zonnebloem:** een stralende persoonlijkheid

○ **Roos met doorns:** met scherpe randjes

○ **Lelie:** heeft altijd geluk

○ **Vleesetende plant:** kan fel uit de hoek komen

Anders, namelijk: .....

Opdracht 3
Tegeltjeswijsheid

Ken je die tegeltjes met wijsheden, die vaak op de WC hangen?

Bedenk samen twee nieuwe! Vul in:

Rozen zijn rood,
viooltjes zijn blauw,

Rozen verwelken,
schepen vergaan,

TIP

Vraag bij je docent CKV of jullie de tegeltjes ook echt mogen maken. Hang ze daarna op in de toiletten op school!

Portfolio invullen

Blader nu naar je portfolio (achter in je leerwerkboek) en vul de vragen in.

Portfolio ingevuld?

WOOH! Je bent klaar met les 1!

